

Agrarische inrichtingen en het Activiteitenbesluit

Paul Bodden
Hekkelman Advocaten N.V.

VMR Praktijkdag | 26 november 2015

Afbakening

Agrarische inrichtingen:

- Glastuinbouwbedrijven
 - Open teelt (bijv. akkerbouw en bloembollenteelt)
 - Bedekte teelt (bijv. champignonkwekerijen)
 - Kinderboerderijen
 - **Veehouderijen**
-

Thema's

- Wijzigingen Activiteitenbesluit per 1 januari 2013
- Systematiek Activiteitenbesluit
- Ammoniak
- Geur
- Wijzigingen
 - *Stb.* 2014, 20 => 1 maart 2014
 - *Stb.* 2015, 337 => 1 januari 2016?
- Elektronische monitoring luchtwassers
- Jurisprudentie

Activiteitenbesluit milieubeheer

Wijzigingen per 1 januari 2013:

- Meer agrarische inrichtingen onder algemene regels
- Introductie OBM voor veehouderijen
- Watervergunningplichtige activiteiten onder algemene regels
- Algemene regels voor lozen op of in de bodem
- Agrarische IPPC-installaties aangewezen als type C-inrichting
- Activiteiten buiten inrichting onder algemene regels (in geval van lozingen)

Ingetrokken regelingen

- Besluit landbouw milieubeheer
- Besluit glastuinbouw
- Besluit mestbassins milieubeheer
- Lozingenbesluit bodembescherming
- Lozingenbesluit open teelt en veehouderij

- Let op: NIET: Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij, per 1 augustus 2015: Besluit emissiearme huisvestingsystemen landbouwhuisdieren

Systematiek Activiteitenbesluit

Hoofdregel:

- Een inrichting valt onder de werking van het Activiteitenbesluit

Uitzondering:

- Vergunningplicht
 - o.g.v. art. 2.1 lid 1 onder e Wabo ^{jis} art. 2.1 lid 2 Wabo, art. 2.1 Bor en bijlage 1, onderdeel B en C bij het Bor

Drie typen inrichtingen

- Type A – geen melding
- Type B – melding en eventueel OBM
- Type C – vergunning o.g.v. art. 2.1 lid 1 onder e Wabo

Inrichting type A

- Definitie in art. 1.2 Activiteitenbesluit
- Geen melding vereist
- Valt onder algemene regels

Veehouderij:

- Veehouderij geen inrichting type A
- O.g.v. art. 1.2 onder h Activiteitenbesluit
- Het houden van landbouwhuisdieren is een activiteit uit hoofdstuk 3 en 4 Activiteitenbesluit

Inrichting type C (1)

Inrichting die behoort tot een categorie van inrichtingen die o.g.v. art. 1.1 lid 3 Wabo is aangewezen in AMvB (=> Bor)

- Verder uitgewerkt in art. 2.1 lid 2 Bor
- Opgenomen in bijlage 1 bij het Bor
- Art. 3 Activiteitenbesluit → Hoofdstuk 3 Activiteitenbesluit van toepassing

Inrichting type C (2)

Voor veehouderijen geeft bijlage 1, onderdeel c de activiteiten die mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben:

- Categorie 8.1: de activiteiten die mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben
- Categorie 8.3 geeft de vergunningplichtige inrichtingen
- Activiteiten met betrekking tot mest (categorie 7.1 en 7.5)
- IPPC separaat aangewezen (art. 1.2 Bor)

Inrichting type B (1)

- Valt onder algemene regels
- Melding vereist
- Inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist voor een activiteit o.g.v. art. 2.1 lid 1 onder e Wabo en die geen type A-inrichting is

Inrichting type B (2)

Mogelijk wel OBM vereist indien o.g.v. art. 2.1 lid 1 onder i wabo j^o art. 2.2a Bor ‘activiteit, bedoeld in categorie 14, onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.’, indien:

- meer dan 51 en minder dan 100 paarden
- meer dan 51 en minder dan 2.000 schapen of geiten
- meer dan 2.500 en minder dan 40.000 stuks pluimvee
- meer dan 51 en minder dan 2.000 mestvarkens
- meer dan 51 en minder dan 750 zeugen
- meer dan 500 en minder dan 3.750 gespeende biggen
- meer dan 51 en minder dan 1.200 vleesrunderen

Melding; algemeen

- Melding (art. 1.10 Activiteitenbesluit)
- Alleen indien type B-inrichting
 - Geldt altijd bij veehouderij
- Vier weken vóór aanvang
 - Melden indien:
 - Oprichten inrichting
 - Veranderen van een inrichting
 - Veranderen van de werking van een inrichting
 - Agrarische activiteiten buiten inrichting als gevolg waarvan lozingen kunnen plaatsvinden
- Melden bij bevoegd gezag
- Art. 8.41 lid 4 Wm: publicatie van melding in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huis-bladen

Melding; veehouderij (1)

Art. 1.18 Activiteitenbesluit

- Aanvullende gegevens vereist indien meer dan:
 - 10 schapen
 - 5 paarden
 - 10 geiten
 - 25 stuks pluimvee
 - 25 konijnen, of
 - 10 overige landbouwhuisdieren
- Van belang voor de beoordeling van uitstoot geur, ammoniak en fijn stof
- Bij wijziging alleen de gewijzigde stallen (NvT)

Melding; veehouderij (2)

Art. 1.19 Activiteitenbesluit

- Bij melding de inputgegevens voor ISL3a verstrekken indien in de stal het volgende aantal dieren wordt gehouden:
 - minimaal 500 en maximaal 1.200 vleesrunderen
 - minimaal 3.000 stuks pluimvee, voor zover geen IPPC-installatie
 - minimaal 900 varkens, voor zover geen IPPC-installatie
 - minimaal 1.500 stuks pluimvee, 500 gespeende biggen of 500 andere landbouwhuisdieren

Melding; veehouderij (3)

- Art. 1.18 en 1.19 Activiteitenbesluit
- De genoemde aantallen betreffen het totaal aantal te houden dieren in geval van oprichten
- Ingeval van uitbreiding enkel het aantal dieren waarmee de veehouderij wordt uitgebreid

OBM (1)

Art. 2.1 lid 1, onder i Wabo j^o art. 2.2a Bor

- ‘Lichte toets’ vooraf
- Aanvragen bij bevoegd gezag
- Aan OBM kunnen geen voorschriften worden verbonden
- Indien verleend, gelden voorschriften ex Activiteitenbesluit

- OBM moet worden aangevraagd:
 - indien een milieueffectrapport moet worden opgesteld (‘OBM-MER’), of;
 - indien de activiteit leidt tot overschrijding van de grenswaarden voor fijn stof (‘OBM-fijnstof’)

OBM (2)

- OBM-MER:
 - Europese richtlijn milieueffectrapportage staat eraan in de weg dat alle activiteiten onder algemene regels worden gebracht
 - Volstaan wordt met een OBM, waarbij vooraf wordt beoordeeld of toch een MER nodig is
 - OBM wordt geweigerd als toch een MER nodig is (art. 5.13b lid 1 Bor)
 - Wel MER? → omgevingsvergunning ex art. 2.1 lid 1 onder e Wabo
- OBM-fijn stof: idem (art. 5.13b lid 7 Bor)
 - OBM wordt geweigerd als niet aan eisen voor concentratie fijn stof wordt voldaan

Materiële wijzigingen

Landbouwhuisdieren in dierenverblijven

- Art. 3.111 Activiteitenbesluit
- Regelt het toepassingsbereik
- Niet van toepassing op kinderboerderijen en inrichtingen met minder dan:
 - 10 schapen
 - 5 paarden
 - 10 geiten
 - 25 stuks pluimvee
 - 25 konijnen, of
 - 10 overige landbouwhuisdieren

Ammoniak (1)

- Art. 3.112 e.v. Activiteitenbesluit
 - Uitgangspunt zijn de bepalingen uit de Wav
 - Voor inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit vallen, gelden in beginsel dezelfde regels als voor inrichtingen die vergunningplichtig zijn
 - Geen regels voor ammoniakemissie uit huisvestingssystemen; blijft uitputtend geregeld in (thans) het Besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren
 - Uitgangssituatie art. 6.24r en 6.24s Activiteitenbesluit
 - ‘e-vergunning’: art. 2 lid 1 Wav (vlg. OBM, maximaal twee weigeringsgronden niet zijnde ammoniak)
-

Ammoniak (2)

- Art. 3.114 lid 2 ‘nieuw’ (reparatie ‘Wav-gat’)
 - Wav geeft enkel weigeringsgronden voor oprichten van veehouderij en uitbreiden van aantal dieren
 - AbRS 18 juli 2012, zaaknr. 2101104052/1/A4
 - Ook mogelijke toename ammoniakemissie door verandering huisvestingssysteem zonder uitbreiding aantal dieren
 - Nu ook weigeringsgrond voor verandering in het huisvestingssysteem waardoor ammoniakemissie toeneemt

Geur (1)

Art. 3.115 t/m 3.121 Activiteitenbesluit (dierenverblijf)

- Uitgangspunten zijn de bepalingen uit de Wgv
- Zie transponeringstabel p. 178 NvT
- Voor inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit vallen, gelden in beginsel dezelfde regels als voor vergunningplichtige inrichtingen
- ‘e-vergunning’: art. 2 lid 1 Wgv (vgl. OBM; geur geen weigeringsgrond)

Art. 3.115 lid 1 Activiteitenbesluit:

- Verboden om inrichting op te richten, uit te breiden of te wijzigen indien geurbelasting uit tabel 3.115 wordt overschreden

Tabel 3.115: geurbelasting ouE/m³

(P98)	Niet-concentratiegebied	concentratiegebied
Bebouwde kom	2,0	3,0
Buiten bebouwde kom	8,0	14,0

Geur (2)

- 50%-regeling
- Artikel 3.115 lid 2 onder b Activiteitenbesluit
- Wijkt af van Wgv!

Geur (3)

- Art. 3.118 Activiteitenbesluit
 - Indien gemeenteraad geurverordening ex art. 6 Wgv heeft vastgesteld met daarin andere waarden dan die in het Activiteitenbesluit, gelden waarden verordening
 - Ook ten aanzien van normen geurverordening is de hernieuwde 50%-regeling van toepassing

Wijzigingen Activiteitenbesluit

- Besluit van 6 januari 2014 tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten en herstel van gebreken van wetstechnische en inhoudelijk ondergeschikte aard), *Stb.* 2014, 20 (in werking getreden op 1 maart 2014)
- Besluit van 18 september 2015 tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten), *Stb.* 2015, 337 (**vierde tranche**; streefdatum inwerkingtreding = 1 januari 2016 (behoudens energie; = 1 december 2015))

Wijzigingen (*Stb.* 2014, 20)

- Art. 1.1 Activiteitenbesluit
 - Uitbreiding met activiteiten die door agrarische gemechaniseerde loonwerkbedrijven worden verricht
 - Wegnemen onduidelijkheid art. 2.17 lid 5 ('activiteit die verband houdt met agrarische activiteiten')

Wijzigingen (*Stb.* 2014, 20)

- Art. 1.3c Activiteitenbesluit
 - Pendant art. 1.1a Wabo
 - Vergunningplichtige inrichtingen (10%) vs. inrichtingen die onder algemene regels vallen (90%)
- AbRS 24 december 2014, 201303444/1/R1, *Agr.r.* 2015/5810, m.nt. Paul Bodden (*Peel en Maas*)
- AbRS 4 februari 2015, 201306630/5/R3 (*Weert*)

Wijzigingen (*Stb.* 2014, 20)

- Art. 3.115 lid 2 onder a en 3.116 lid 3 Activiteitenbesluit
 - Afstanden ex art. 3.116 lid 1 gelden *uitsluitend* indien ter plaatse van geurgevoelig object niet aan waarden ex art. 3.115 lid 1 wordt voldaan
 - Minimumafstand is dus n.v.t. indien aan waarde voor geurbelasting (odour units) wordt voldaan
 - AbRS 14 oktober 2015, 201502849/1/R6 (*Bp RvR Zeevang*)

Wijzigingen (*Stb.* 2014, 20)

- Uitzondering op vergunningplicht geldt niet voor paragraaf 3.5.8 Activiteitenbesluit -> bij verandering inrichting type C voor houden van landbouwhuisdieren *altijd* toetsing aan Wav en Wgv

Elektronische monitoring luchtwassers

- Art. 3.125 lid 4 e.v. (en 3.125a (nieuw)) Activiteitenbesluit
 - Luchtwassers en elektronische monitoring
 - Sinds 1 januari 2013 verplicht voor nieuwe luchtwassers
 - Per 1 januari 2016 algemene verplichting
 - Art. 3.125 lid 4 e.v.: overgangsrecht
 - Tot 1 januari 2016 registratieplicht (m.b.t. bestaande luchtwassers)
 - Brief Staatssecretaris van IenM d.d. 20 november 2015 aan NVV en LTO
 - Géén uitstel elektronische monitoring luchtwassers

Wijzigingen (*Stb.* 2015, 337)

- Belangrijkste wijzigingen in relatie tot agrarische inrichtingen:
 - Monovergisting valt voortaan onder het Activiteitenbesluit, wel met OBM
 - Uitsluitend dierlijke meststoffen
 - Doel: mest van de eigen inrichting ‘eenvoudig’ vergisten
 - Mest mag evenwel van elders komen
 - 25.000 kubieke meter per jaar (= 6 bedrijven met 200 melkkoeien of 10 bedrijven met 2.000 varkens)

AbRS 30 juli 2014, 201211481/2/A4

- Verandering inrichting type C (o.m. nieuwe loods en wijziging ligging voersilo's) in casu uitsluitend gemeld
- AbRS: (uitsluitend) melding doen volstaat niet -> voorziene veranderingen zijn niet gedekt door revisievergunning
- Praktische oplossing mogelijk: melding 'verwerken' in vergunning

Rb. Oost-Brabant 19 december 2014, ECLI:NL:RBOBR:2014:7760

- OBM ten onrechte geweigerd
 - Reeds aanwezige invloed inrichting op achtergrondbelasting kan, wat betreft geur, geen gevolgen hebben voor vraag of MER dient te worden opgesteld
 - Uitkomst beoordeling achtergrondbelasting in MER t.b.v. vergunningverlening kan geen enkele invloed hebben op uitkomst vergunningprocedure
 - Wvg = dwingend toetsingskader -> geen toets cumulatieve geurhinder
 - Zie ook: Rb. Zeeland–West-Brabant 24 april 2015, ECLI:NL:RBZWB:2015:2912
-

AbRS 21 oktober 2015

ECLI:NL:RVS:2015:3247, r.o. 9.2; 11

- Verladen en verzamelen vleesvarkens in nachtperiode moet worden uitgesloten in planregels
- In planprocedure wat betreft beoordeling aanvaardbaarheid geluid aansluiting gezocht bij Activiteitenbesluit